

G.A. ASILOVA

O'ZBEK

TILI

DARSLIK

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLY VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI**

G.A. ASILOVA

O‘ZBEK TILI

DARSLIK

**Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirligi Muvofiqlashtiruvchi kengashi
qarori bilan oliy ta‘lim bakalavriat yo‘nalishlari rus guruhlari
uchun darslik sifatida tavsiya qilingan**

“Yosh kuch”

Toshkent – 2018

UO‘K: 811.512.133(075.8)

KBK: 81.2 O‘zb-923

A-83

Asilova G.A. O‘zbek tili. Darslik. – T.: “Yosh kuch”, 2018. – 436 b.

Taqrizchilar:

X.S. Muhiddinova – O‘zDJTU “Umumiy tilshunoslik” kafedrası professori, pedagogika fanlari doktori

M.R. Abdurahmonova – O‘zMU “O‘zbek tili va nutq madaniyati” kafedrası mudiri, filologiya fanlari nomzodi, dotsent

Mazkur darslik oliy ta’limning bakalavriat yo‘nalishlarida ta’lim rus tilida olib boriladigan guruhlar talabalariga mo‘ljallangan bo‘lib, O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi tomonidan joriy etilgan “O‘zbek tili” fani dasturi asosida yaratilgan. Unda rus guruhleri talabalarining umumiy o‘rta ta’lim va o‘rta maxsus ta’lim tizimida o‘zbek tilidan olgan bilimlarini mustahkamlash, ularning kundalik, ilmiy va kasbiy sohalarda faoliyat olib borishi uchun fan bo‘yicha egallangan bilim hamda ko‘nikmalarini muloqot va ish faoliyati jarayonida qo‘llash malakasini shakllantirish ko‘zda tutilgan.

ISBN 978-9943-5472-5-4

© “Yosh kuch”, 2018

© G.A. ASILOVA, 2018

SO‘ZBOSHI

O‘zbek tili O‘zbekiston Respublikasining davlat tilidir. Respublikamizda yashaydigan turli millat vakillarining mamlakat ijtimoiy-iqtisodiy hayotida faol ishtirok etishi, kasbiy faoliyatda muvaffaqiyatga erishishida ularning davlat tilida samarali muloqot yuritishi, shaxsiy hamda rasmiy hujjatlar bilan ishlash talablarini bilishi, ularni sifatli bajara olishi muhim o‘rin tutadi.

Qo‘lingizdagi darslik bakalavriat yo‘nalishlarining rus guruhlarida tahsil oladigan talabalar uchun mo‘ljallangan. Uning maqsadi bo‘lajak mutaxassislarni o‘zbek tilida muloqot yuritish, turli sohalarga xos bo‘lgan terminlarni nutqda samarali va to‘g‘ri qo‘llash, monologik va dialogik matn tuzish, nutq uslublari bilan ishlash, ish hujjatlarini tayyorlash hamda rasmiylashtirishga o‘rgatishdan iborat. Darslikda qo‘llangan pedagogik texnologiyalar talabanning dunyoqarashini kengaytirish, tafakkuri hamda nutqini o‘stirishga qaratilgan bo‘lib, o‘zbek tilida turli mavzularda erkin fikr yuritishga undaydi.

Darslik 2 bo‘limdan iborat. Birinchi bo‘limda mavzu doirasida talabanning so‘z boyligini oshirishdan matn yaratishgacha bo‘lgan bosqichlarda qo‘llanadigan topshiriqlar tizimi berilgan. Ikkinchi bo‘limda rasmiy ish uslubi bilan ishlash vositasida bo‘lajak mutaxassisning kasbiy layoqatini rivojlantirish ko‘zda tutilgan.

Darslikning “Mutolaa” deb nomlangan qismi talabalarni jahonga mashhur adiblar hamda o‘zbek yozuvchilarining ibratli asarlaridan namunalar bilan tanishishga va ulardan tegishli xulosalar chiqarishga chorlaydi.

G.A. Asilova,
pedagogika fanlari doktori

I BO‘LIM

1-mavzu

O‘ZBEKISTON – YAGONA VATAN

1. Vatan haqidagi ta’riflarni o‘qing. Ularning mazmunini o‘z so‘zingiz bilan ifodalab bering.

“Vatan tarkini bir nafas aylama,

Yana ranji g‘urbat havas aylama”. (*Alisher Navoiy.*)

“Cho‘lda o‘rmlab yurgan jonivorlar ham tug‘ilishdanoq o‘z makonlarini biladilar, havoda uchuvchi qushlar ham, dengiz va daryolardagi baliqlar ham o‘z oshyonlarini his qiladilar, hatto bolari va shunga o‘xshashlar ham o‘z uyalarini muhofaza qiladilar, – shuning kabi odamlar ham qayerda tug‘ilib parvarish topsalar, – o‘sha joyga cheksiz mehr qo‘ygan bo‘ladilar”. (*Fransisk Skorina, belorus faylasufi.*)

“Vatandan tashqarida baxt yo‘q, har kim jonajon yerida ildiz otsin”. (*Ivan Turgenev, rus yozuvchisi.*)

“Kim o‘z yurtini sevmasa, u hech nimani seva olmaydi”. (*Jorj Bayron, ingliz shoiri.*)

2. Maqollarni mos so‘zlar bilan to‘ldiring.

<i>27-mavzu</i>	ISH YURITISH TILI VA USLUBI Hujjatlar tarixidan Hujjat – ish yuritishning asosi Hujjat aylanishi	266
<i>28-mavzu</i>	HUJJAT TURLARI VA XUSUSIYATLARI Hujjat tayyorlashning asosiy qoidalari Hujjat rekvizitlari	272
<i>29-mavzu</i>	TASHKILY HUJJATLAR Shartnoma Nizom Yo‘riqnoma	278
<i>30-mavzu</i>	FARMOYISH HUJJATLARI Buyruq Farmoyish Ko‘rsatma	283
<i>31-mavzu</i>	MA’LUMOT-AXBOROT HUJJATLARI Tarjimayi hol	287
<i>32-mavzu</i>	Bildirishnoma Tavsifnoma	291
<i>33-mavzu</i>	Ishonchnoma Tilxat	296
<i>34-mavzu</i>	Tushuntirish xati Dalolatnoma	302
<i>35-mavzu</i>	Ma’lumotnoma Hisobot	305
<i>36-mavzu</i>	Majlis bayoni Majlis bayonidan ko‘chirma	314
<i>37-mavzu</i>	XIZMAT YOZISHMALARI Xizmat xatlarining turlari	317
	MUTOLAA	322

ASILOVA GULSHAN ASADOVNA

O‘ZBEK TILI

**Oliy ta’lim bakalavriat yo‘nalishlari rus guruhlari uchun
DARSLIK**

Muharrir: Axmadjon Babajanov

Dizayner: Madina Ismailova

Texnik muharrir: Izzatilla Hayrullayev

Sahifalovchi: Abduqodir Yuldashev

“Yosh kuch” nashriyoti
Toshkent shahar, Sodiqov-13.
Nashriyot litsenziyasi Ai № 001. 20.07.2018-yil.

Terishga 03.08.2018 yilda berildi.
Bosishga 23.08.2018 yilda ruxsat etildi.
Qog‘oz bichimi 60x84 1/16. Ofset usulda chop etildi.
Buyurtma № 48. Bosma tabog‘i 27,25. Adadi 500 ta.

MCHJ “Turon Ptint” bosmaxonasida chop etildi.
Manzil: Toshkent shahar, Shayhontohur tumani,
Ipakchi ko‘chasi, 258-uy.

ISBN 978-9943-5472-5-4

9 789943 547254